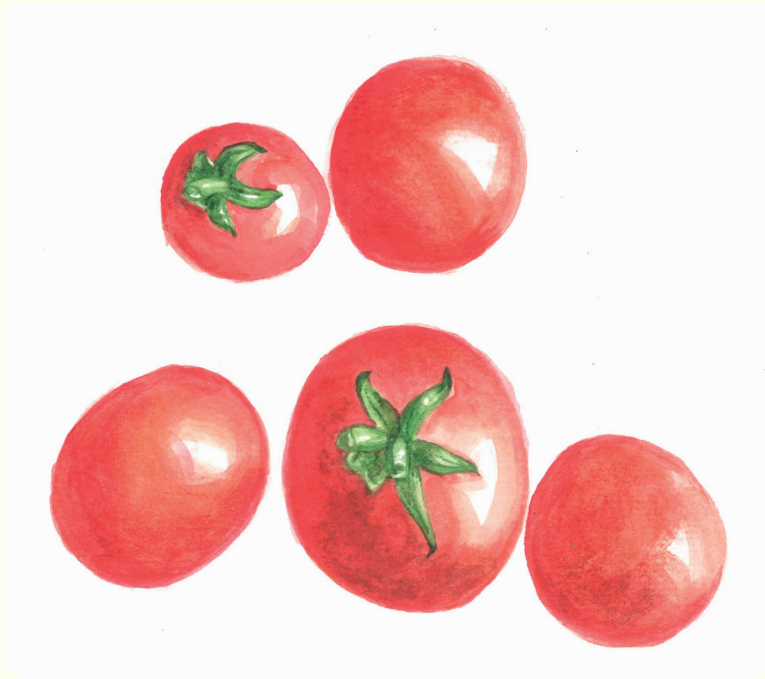

TOMAATTI – VIENATAR

Maatiaistomaateilla on sukuhistoriansa, mutta ”Vienattaren” tarinaa emme vielä tunne. ”Vienatar” -tomaattia voi kasvattaa avomaalla. Se on pensastomaatti, joka tuottaa hyvän ja makean sadon huononakin kesänä ja talteen otetut siemenet itävät varmasti. Hedelmät ovat punaiset, keskikokoiset. ”Vienatarta” kasvatetaan Kupittaa siirtolapuutarhan pula-ajan palstalla 2023 - 2024.

Tomaatti otettiin viljelyyn Meksikossa jo ennen ajanlaskun alkua. Löytöretkeilijöiden mukana se tuli ensin Karibian maihin. Sieltä se kulkeutui Espanjaan vuoden 1525 paikkeilla. Näistä kannoista Euroopan tomaatit pitkään polveutuvat, mutta vain Italiassa tomaatti sai jalansijan ruokavaliossa. Tomaattia kehoitettiin syömään kypsennettynä öljyn, suolan ja pippurin kanssa. 1800-luvulla Napolissa huomattiin, että tomaatti tekee pizzan.

Suomessa tomaattia on viljely ainakin 1870-luvulta asti. Erik Lindgrenin ja Klas Steningin Kasvitarhakirjassa vuodelta 1920 mainitaan, että Helsingissä vuoden 1898 hienossa puutarhanäyttelyssä oli ”tomaattia ollut näytteillä vain muutamia harvoja numeroita.” Mutta, että ”tomaatti on nykyään melko yleinen säätyläisten pöydissä” ja että sitä ”tuodaan ulkomailta melkoisesti.”

Toisen maailmansodan pula-aikana ”Vienattaren” kaltaiset tomaatit kasvoivat jo yleisesti ”aittojen ja seinustojen vierustoilla” ja toivat makua ja vitamiineja ruokaan. Tomaattia voitiin säilöä soseena, keitettynä tai keittämättä. Pula-ajan resepteissä tomaattia käytetäänkin juuri soseena.

Nyt tomaattia kasvatetaan lähes kaikkialla maailmassa ja se on eniten viljelty vihannes niin pinta-alallisesti kuin satomäärissä.

Yhteenvetoa tomaatin historiasta: Elina Vuori, Tomaatin historia.
Vaikeasta alusta kaikkien suosikiksi. Puutarha&kauppa 1/2022.
Teksti: Heli Karjula. Kuvitus: Milla Ataruwa.